IT-TRIBUNAL DWAR SERVIZZI FINANZJARJI

Pierre Lofaro LL.D. – Chairman
Mario Bonello ACIB – Membru
Frank Bonello ACIB – Membru

Illum, 11 ta' Jannar 2012

Bank of Valletta p.l.c

vs

L-Awtorità Għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta

It-Tribunal,

Ra r-rikors ta' Anthony Agius et ("ir-Rikorrenti") ippresentat fit-12 ta' Diċembru 2011 li permezz tiegħu r-Rikorrenti għamlu s-segwenti żewġ talbiet:

> "Accordingly, for the reasons explained above, the applicants respectfully request this Tribunal:
>
> (i) In the first place, to grant to the applicants leave to intervene in *statu et terminis* in the appeal proceedings filed before this Tribunal in the names in caption; and
>
> (ii) In the second place to grant the applicants the opportunity to make their submissions in respect of the request made by BOV in the application filed simultaneously with its appeal on 24th October 2011 under those terms which this Tribunal may consider appropriate."

Ra l-opposizzjoni tal-Bank of Valletta p.l.c. ("L-Appellant") kontenuta f'risposta ippresentata fit-23 ta' Diċembru 2011, liema opposizzjoni, l-Appellant fl-istess risposta bbażha fuq is-segwenti żewġ raġunijiet li mbagħad għadda biex jispjeghom f'aktar dettal:

> "1. The institute of intervention in suits in *statu et terminis* has no application in these proceedings and there exists no right of the applicants at law for their intervention in these proceedings nor indeed does the Tribunal have the power to order such intervention – the application of the applicants is merely a confusion of legal principles;
>
> 2. In any event, even if the institute of intervention in *statu et terminis* could have any application in these proceedings (which it does not), the applicants would have to show that they have the necessary juridical interest so to do, which as shall be explained in this reply, is completely absent in the context of these proceedings."

Ra r-risposta ta' L-Awtorità Għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta ("L-Awtorita") ippreżentata fl-4 ta' Jannar 2012 li permezz tagħha hija rrimettiet ruħha għad-deċiżjoni tat-tribunal.

Ra l-atti l-oħra kollha rilevanti.

Ikkonsidra, dwar l-ewwel oġġezzjoni ta' l-Appellant li l-istitut ta' l-intervent fil-kawża *in statu et terminis* ma japplikax għall-proċeduri quddiem dan it-tribunal u li t-tribunal m'għandux il-poter li jordna tali intervent.

Illi l-artikolu 21(15) tal-Kap. 330 jgħid:

> "Il-Ministru jista' jagħmel regolamenti li jirregolaw il-proċeduri u drittijiet sabiex isiru u jitmexxew appelli quddiem it-Tribunal, iżda fin-nuqqas ta' dawk ir-regolamenti u bla ħsara għar-regoli ta' ġustizzja naturali, it-Tribunal għandu jirregola l-proċedura tiegħu stess."

Illi s'issa l-Ministru ma għamel l-ebda regolamenti li jirregolaw il-proċeduri quddiem dan it-tribunal u għalhekk it-tribunal f'kull każ li kellu quddiemu rregola l-proċeduri tiegħu.

Illi t-tribunal minn dejjem kien tal-fehma li sa fejn hu possibbli jsegwi l-prinċipji in materja stabbiliti mill-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Civili u ddipartixxa biss minnhom sabiex jirrendi l-proċeduri quddiemu aktar flessibbli, anqas riġidi u anqas formali, bħal, per eżempju, fl-użu ta' e-mails u l-mod kif jiġu ppreżentati u notifikati l-atti.

Illi l-istitut ta' l-intervent f'kawża in *statu et terminis* hu regolat bl-artikolu 960 tal-Kap. 12 u *stante* li dan l-artikolu hu l-qofol tal-kwistjoni jimmerita li jiġi riprodott hawnhekk. Dan l-artikolu fil-fatt jgħid:

> "Kull min juri b'sodisfazzjoni tal-qorti li huwa għandu interess f'kawża li tkun mixja bejn partijiet oħra, jista' fuq rikors, jiġi mdaħħal *in statu et terminis*, bħala parti fil-kawża, f'kull waqt tagħha, sew fil-qorti ta' l-ewwel grad kemm fil-qorti fi grad ta' appell; iżda dan l-intervent fil-kawża ma jwaqqafx il-proċeduri tagħha."

Dwar dan l-artikolu l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell Ċivili (Superjuri) ikkummentat hekk fil-kawża **Angelo Abela vs. Joseph Zahra et** (29 ta' Ottubru 2002):

> "Mill-kontenut ta' dana l-artiklu li nsibuh fil-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u proċedura Civili għandu jirriżulta evidenti li l-liġi tagħna riedet tagħti fakolta' wiesa' biex parti interessata f'kawża partikolari tingħata l-possibilita' li tiġi ammessa anke meta l-istess kawża tkun bejn partijiet oħra u meta l-proċedura tkun saħansitra tinsab quddiem Qorti ta' Appell, kif inhu proprju l-każ in eżami. Ta' min ukoll josserva li l-liġi ma toqgħodx tiddistingwi bejn tipi ta' kawżi. .... Dak li invece tesiġi l-liġi huwa li dik il-parti jkollha <u>interess</u> li tintervjeni.
>
> - omissis -
>
> Il-Qrati tagħna dejjem taw interpretazzjoni miftuħa dwar dan l-istitut. Kif jingħad fil-każ klassiku deċiż mill-Imħallef Luigi Ganado fil-kawża fl-ismijiet "Stepton -vs- Spiteri" deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fit-23 ta' Novembru 1898 li,

> "E' stato ritenuto che, nel linguaggio della Procedura, e' terzo una persona materialmente estranea al giudizio fra altri pendente, e se viene chiaramente dimostrato che questo terzo ha un interesse qualunque, purche' sostanziale, sia personale che reale, e non derivativo nell'esito del giudizio che si agita fra altri, egli ha il diritto di intervenirvi, e' puo' essere chiamato a prenderne parte."

L-artikolu 21(15) tal-Kap 330, fuq ċitat, hu car fis-sens li fin-nuqqas ta regolamenti ministerjali *"u bla ħsara għar-regoli ta' ġustizzja naturali, it-Tribunal għandu jirregola l-proċedura tiegħu stess".*

It-tribunal jinnota li disposizzjonijiet simili għall-artikolu 21(15) tal-Kap. 330 jinsab f'numru ta' Atti tal-Parlament li bis-saħħa tagħhom jiġu stabbiliti tribunali simili għal dan, per eżempju l-Art. 9(1) Kap. 380 (Tribunal Għal Talbiet Żgħar) u l-Art 15(9) ta' l-Att dwar l-Ambjent u l-Iżvilupp (illum abrogat).

Il-ġurisprudenza tagħna interpretat disposizzjonijiet simili bħala tali li ma jobbligawx lit-tribunal amministrattiv li jsegwi d-disposizzjonijiet tal-Kap. 12 (**Philip Camilleri vs Awtorità ta' l-Ippjanar** – Qorti ta' l-Appell (Superjuri) 27 ta' Marzu 2003). A *contrario sensu*, tali disposizzjoni allura trendi fakultattiva l-għażla tat-tribunal jekk jaderix ruħu jew le mal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Civili.

Għalhekk m'hemm l-ebda ostakolu legali li jżomm lil dan it-tribunal milli jippermetti l-intervent ta' terzi in *statu et terminis* f'każ li jkunu jeżistu r-rekwisiti neċessarji u cioè meta persuna turi b'sodisfazzjon li hija ghandha interess f'kawża li tkun miexja bejn partijiet oħra.

Hija ukoll, f'dan ir-rigward, interessanti s-segwenti mistoqsija li għamlet l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell (Superjuri) fil-kawża **Teresina Portanier vs L-Awtorità ta' l-Ippjanar** deċiża fid-19 ta' Novembru 2001:

> "L-għoti ta' dan id-digriet iqajjem kweżit interessanti, li ma setgħax jisfuġġi lill-istudjużi ta' din il-materja: Jagħmel sens li wieħed

> jimpedixxi l-parteċipazzjoni quddiem il-Bord ta' persuna li tista' talvolta tkun kapaċi li tissodisfa lill-istess Bord li kellha interess suffiċjenti fil-proċeduri biex titħalla tintervjeni, meta dik l-istess persuna eventwalment seta' jkollha kull dritt li tintervjeni, "in statu et terminis" quddiem din il-Qorti, fl-appell li seta' eventwalment isir mid-deċiżjoni relativa tal-Bord quddiem din il-Qorti?."

Ikkunsidra dwar it-tieni oġġezzjoni ta' l-Appellant u *cioè* li anki jekk l-istitut ta' l-intervent f'kawża huwa applikabbli, r-Rikorrenti m'għandhomx l-interess ġuridiku meħtieġ sabiex jintervjenu f'dawn il-proċeduri u għalhekk it-talba tagħhom għandha tiġi miċħuda:

Kif ġie ritenut b'mod paċifiku, l-interess ta' persuna f'kawża irid ikun **dirett**, **attwali** u **legittimu**.

L-elementi ta' l-interess guridiku ġew ampjament imfissra minn **Mattirolo** [Trattato di Diritto Giudiziario Civile Italiano] bil-mod segwenti:

> *"54. L'azione presuppone il diritto, che essa e' chiamata a tutelare; ma perche' la si eserciti e' mestieri che vi si abbia interesse. Indi la massima di giurisprudenza tradizionale "**l'interesse e' la misura di azione**" "**point d'interet, point d'action**". Il Codice di procedura civile italiano enuncia questo principio, applicandolo sia all'attore che al convenuto: all'articolo 36 (illum art. 100 c.p.c.) e' detto che '**per proporre una domanda in giudizio e per contradirre alla medesima, e' necessario avervi interesse'** .... l'interesse necessario per potere partecipare alla causa in qualita' di attore, di convenuto, o di terzo interveniete – deve essere **diretto, legittimo, e attuale.***
>
> *55. E' mestieri dapprima che l'interesse sia **diretto, personale**, perche' ... niuno e' ammesso a stare in giudizio se non per difesa di un interesse proprio, o di persona che esso legalmente rappresenta.*
>
> *56. L'interesse deve in secondo luogo essere **legittimo**, cioe' conforme al diritto di chi sta in causa. L'interesse e' cosa essenzialmente distinta dal diritto, come l'utile e' distinto dal giusto; l'azione compete soltanto a tutela dei diritti, l'interesse e' la molla che la mette in esercizio. Quindi, se l'interesse e'*

scompagnato dal diritto, non vi ha azione, non giudizio possibile; cosi' che, per isituire un giudizio, non basta che un fatto d'altri pregiudichi i nostri interessi, ma occorre che questo fatto ci arrechi un danno giuridico, danno che non esiste se non e' injuria datum, se cioe' non e' prodotto da chi, esorbitando dalla sfera del diritto proprio, offende un nostro diritto.

57. Per ultimo l'interesse deve essere ***attuale,*** *val quanto dire occorre che esista al momento in cui si propone l'azione. Avvertasi pero' che l'interesse puo' essere attuale, sebbene il diritto a cui si riferisce sia soltanto a termine, od anche solo eventuale; imperocche' anche un diritto eventuale puo' essere leso; e la lesione fa sorgere l'interesse attuale e legittimo ad ottenere la ricognizione del diritto col mezzo di una condanna preventiva, che risolva la contesa presente*" (pag. 50 –52).

Id-direttiva li l-Appellant qiegħed jimpunja permezz ta' dawn il-proċeduri hija waħda li ghandha l-effett li jsalva d-drittijiet ta' dawk l-investituri li accettaw l-offerta magħmula mill-Appellant, bħal ma huma r-Rikorrenti, milli jiġu meqjusin bħala tranżatti permezz ta' l-istess ftehim. Din id-direttiva għalhekk ingħatat bil-ħsieb li jkollha effett fuq id-drittijiet patrimonjali tar-Rikorrenti, billi, jekk l-istess direttiva tiġi meqjusa bhala valida, din ikollha l-effett li, minkejja l-konkluzjoni ta' ftehim bejn l-Appellant u r-Rikorrenti, dawn ta' l-aħħar xorta waħda jkollhom id-drittijiet tagħhom, għal kumpens jew reintegrazzjoni fil-posizzjoni finanzjarja tagħhom qabel l-investiment *de quo*, impreġudikati u azzjonabbli.

L-interess tar-Rikorrenti huwa **dirett** u **personali**, billi jirrigwarda investiment materjali magħmul minnhom u allura kostitwenti interess proprju.

Huwa wkoll **attwali**, għax jezisti fil-mument prezenti.

Huwa wkoll **leġittimu**, għaliex l-eżitu ta' dan il-proċediment ser ikollu effett fuq id-drittijiet li qed jippretendu r-Rikorrenti.

Huwa nfondat l-argument ta' l-Appellant illi drittijiet pretiżi m'għandhom l-ebda validità fil-liġi. In effetti, drittijiet pretiżi huma proprju l-fonti ta' l-interess ġuridiku, u mingħajr il-pretensjoni ta' dritt, ma jista' wisq inqas jigi kkontemplat interess fl-azzjoni għall-

aċċertament ta' dak id-dritt. Huwa ovvju li ma hux meħtieg, kif qed jippretendi l-Appellant, li d-dritt pretiż jirċievi l-aċċertament ġudizzjarju sabiex ikun bażi għall-interess ġuridiku – altrimenti, l-ebda kawża ma tista' qatt tkun proposta.

Fir-risposta tiegħu l-Appellant irrefera għad-deċiżjoni mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali fl-10 ta' Jannar 2005 fil-kawża fl-ismijiet **Mario Galea Testaferrata et vs Il-Prim' Ministru et** u b'mod partikolari għas-segwenti parti tas-sentenza

> "Fi kliem ieħor, l-intervenut fil-kawża jitlob li jintervjeni, u għandu jiġi ammess li hekk jintervjeni, biex jipproteġi l-interessi tiegħu f'dik il-kawża partikolari (sottolinjar tal-Qorti Kostituzzjonali) u mhux f'kawża jew kawżi oħra li talvolta jistgħu jiġu intavolat."

It-tribunal qabel xejn irid jenfasizza li fil-kawża Galea Testaferrata et vs Il-Prim' Ministru et l-interess tal-persuni li ppruvaw jintervjenu kien wieħed biss akkademiku, fis-sens li riedu jippruvaw jinfluenzaw il-ġurisprudenza għax sempliċiment kien hemm il-possibilità li jkollhom kawża simili. Fil-fatt il-Qorti Kostituzzjonali kompliet tispjega li:

> "Tali interess evidentement ma jistax jiġġustifika intervent fis-sens tal-Artikolu 960 tal-Kap. 12, għax altrimenti f'kull kawża li fiha jkollu jiġi determinat xi punt legali ta' applikazzjoni più o meno ġenerali jkun ifisser li kull min għandu jew jista' talvolta jkollu kawża li tinvolvi b'xi mod dak il-punt ikun jista jintervjeni in statu et terminis – din il-Qorti ma taħsibx li għandha għalfejn telabora fuq il-konfużjoni li tinħoloq fil-kawża li kieku dan kellu jkun hekk."

Għar-rigward il-parti mis-sentenza Galea Testaferrata et vs Prim' Ministru , ikkwotata mill-Appellant, it-tribunal hu tal-fehma li din ir-riferenza ssaħħaħ u mhux iddajjef l-argument tar-Rikorrenti stante li huma għandhom interess li d-direttiva ta' l-Awtorità mertu ta' dawn il-proċeduri tibqa fis-seħħ, u kif intqal aktar il fuq dan l-interess hu dirett, attwali u leġittimu.

Ikkonsidra, dwar it-tieni talba tar-Rikorrenti, sabiex ir-Rikorrenti jiġu awtorizzati jagħmlu sottomissjonijiet dwar it-talba ta' l-Appellant sabiex dawn il-proċeduri jinstemgħu bil-magħluq:

B’digriet mogħti aktar kmieni llum, it-tribunal ċaħad it-talba ta’ l-Appellant sabiex dawn il-proċeduri jinstemgħu bil-magħluq u għalhekk it-tieni talba tar-Rikorrenti ġiet sorvolata b’dan id-digriet.

Għal dawn ir-raġunijiet it-tribunal jiddisponi mir-rikors tar-Rikorrenti tat-12 ta’ Diċembru 2011 billi

(a) jilqa t-talba tagħhom sabiex jintervjenu f’dawn il-proċeduri *in statu et terminis*; u

(b) jastjeni milli jieħu konjizzjoni tat-talba tagħhom sabiex jagħmlu sottomissjonijiet dwar jekk dawn il-proċeduri għandhomx jinstemgħu bil-magħluq.

Spejjeż riservati għal ġudizzju finali